

A MENNYISÉG-TERMÉSZETTUDOMÁNYI HAZAI SZAKIRODALOM

1884-ben.

Összeállították: *Jahn Károly* és *Dr. Benkő Gábor*.

4) Mennyiségtan, mennyiségtani természettan és csillagászat.

a) Mennyiségtan és mennyiségtani természettan.

A magyar tud. akadémia kiadványai: *Mathematikai és természettudományi Értesítő*. II. kötet. *Beke Manó*: A lekisebb működés elve a Gauss-féle görbület-elmélet alapján. 133—162 l. *Dr. Vályi Gyula*: Többszörösen kollinear háromszögek kupszeleteknél. 170—174 l. *Fröhlich I.*: Kritikai megjegyzések az elhajlott fény polározása elméletéhez. 211—229 l. *Réthy Mór*: Megjegyzések Fröhlich Izor kritikai megjegyzéseire. III. köt. 38—43 l. *Rados Ignác*: A függvénytan egyik alaptételéről. III. köt. 46—52 l.

Iskolai értesítők. Pozsonyi ágost. lyceum értesítője. *Hirschmann Ferdinand*: A determinansok alkalmazása linearis egyenlet rendszerek feloldásánál. p. 14.

Önállóan. *Dr. Veress Vilmos*: Kamatos-kamat, Járadék- és életbiztosítás ügyi számítások. Budapest. Franklin tsl. 1884. *Sternér Simon*: A reciproc polaris kupszeletek nevezetesebb tulajdonságai. Szeged. Budapest. Lämpel. 1884.

b) Csillagászat.

A magyar tud. akadémia kiadványai: *Értekezések a matematikai tudományok köréből*. *Gothard Jenő*: Astrophysikai megfigyelések a herényi observatoriumon 1882-ben. X. köt. VIII. sz. Adatok Jupiter és Mars bolygók physikájához. X. köt. IX. sz. Egy új Spectroscop. X. köt. X. sz. *Konkoly Miklós*: Astrophysikai megfigyelések X. köt. XI. sz. — *Mathematikai és természettudományi Értesítő*. *Konkoly Miklós*: Az ó-gyallai csillagvizsgáló közleményei: A nap felületének

megfigyelése 1883-ban II. k. 120—122 l. — Hulló csillagok megfigyelése a magyar korona területén 1883-ban. II. köt. 122—123 l. — Astrophysikai megfigyelések 1883-ban. II. k. 123—126 l. — 616 álló csillag spectruma. 126—128 l. — Csillagászati megfigyelések 1883-ban. II. köt. 206—207 l. *Gotthard Jenő*: A pons-broks üstökös megfigyelése a herényi astrophysikai observatoriumon. II. köt. 208—210 l. — A herényi astrophysikai observatorium sarkmagasságának meghatározása. III. köt. 44—45 l. Megfigyelések a herényi observatoriumon 1883-ban. 129 l. *Braun Károly*: A kalocsa observatorium földrajzi hosszúsága. II. köt. 196—198 l.

Természettudományi Közlöny XVI. kötet. *Gotthard Jenő*: Fénytünetemény a nyugati égen. 31—92 l. *Heller Ágost*: Ujabb csillagászati megfigyelések. A nap 32—34 l. A bolygók. 127—129 l. *Dr. Lakits Ferencz*: Az álló csillagok nagysága. 175—178 l. *Dr. Wernek László*: A csillagok photographiai megfigyelése. 410—424 l.

B) Természettan és Légtűnettan.

a) Természettan.

A magyar tud. akadémia kiadványai: Matematikai és természettudományi Értesítő. II. kötet. *Schenzel Guido*: a Krakatau Vulkán kitörésének befolyása a budapesti légnyomásra 191—195 l. *Konkoly Miklós*: Előleges vizsgálatok néhány szénhydrogen gáz spektrumán spektroskopppal és spektral photometerrel 319—320 l. *Perényi Sándor*: Az electromos vezetékek hőkibocsátó képességéről és hőmérsékéről. 378—385 l.

Természettudományi Közlöny. XVI. kötet. *Ráth Arnold*: A panorámai képekről. 35—37 l. *Bartoniék Géza*: Az ég szokatlan pirossága. 49—61 l. *Ráth A. L.* Különös árnyékok és szivárványok. 221—222 l. *Ducza Lajos*: A villámhárítókról. 301—305 l. *Bartoniék Géza*: A radiofonia. 331—342 l. *Dr. Lucz Ignác*: A Rank-Herlányi időszakos szökőkút tüneményeinek kísérleti előállítás. 386—388 l.

Orvos-természettudományi Értesítő. VI. köt. *Peiffer Péter*: Észleleteim a légköri villámosságról. 97—128 l.

Találmányok leírása. Különlennyomat a közgazdasági Értesítő 1884. évfolyamból. II. köt. *Igali B.*: Electromagneticus jelző szerkezet. 227—229 l.

Villám electrotechnikai hetilap. IV. évf. *Székelly István*: A Silicium bronzdrót. 119—120 l. *Kalmár Antal*: A francia földalatti telegraph vonalak. 120—122 l.

A kolozsvári ev. ref. kollég. Értesítője. *Szatmári Ákos*: A erőforrásoknak a villámosság segítségével való felhasználásáról. 44 l.

Önállóan. *Dr. Schenzel Guidó*: Utmutatás földmagnességi meghatározásokra. Természett. társ. Budapest. 1884.

b) Légtűnnetan.

Természettudományi Közlöny. XVI. köt. *Hegyfoki Kabos*: A hőmérséklet nálunk a fagyos szentek idejében. 424—426 l. — Meteorologiai és földmagnességi feljegyzések a m. k. központi intézetben Budapesten. 1883. December hóban 47—48 l. — 1884. Január hóban 95—96 l. — Február hóban 143—144 l. — Márczius hóban 191—192 l. — Április hóban 231—232 l. — Május hóban 271—272 l. — Junius hóban 311—312 l. — Julius hóban 351—352 l. — Augusztus hóban 391—392 l. — September hóban 431—432 l. — October hóban 479—480 l. — November hóban 523—524 l. —

A magyarországi Kárpáthegyesület évkönyve. XI. évf. *Kolbenheyer Károly*: Meteorologiai észleletek a Javorinán 70—85 l.

Verhandlungen und Mittheilungen der siebenbürgischen Vereines für Naturwissenschaften zu Hermannstadt XXXIV. Jg. *Adolf Gottschling*: Uebersicht der Witterungserscheinungen in Herrmannstadt in Jare 1883. p. 117—135.

Iskolai értesítők. A kegyes t. r. szegedi főgymnasium értesítője. *Bertalan Alajos*: Szeged földrajzi s meteorologia viszonyai. 71 l.

c) Vegytan.

a) Elméleti vegytan.

A magy. tud. akadémia kiadványai. Matematikai és természettudományi Értesítő. II. kötet. *Balló Mátyás*: Phytochemiai adatok. 108—117 l. — A Glycerythriről. 177—179 l. — *Auer Henrik*: Az aethylphenolról. 187—191 l. — *Than Károly*: Gázometrikus észleletek. 335—340 l. — *Muraközy Károly*: A légenyéleg és ammoniák elegyének eldurranásánál keletkező terményekről. 341—357 l. *Dr. Molnár Nándor*: Némely gázok és gőzök hatásáról a phosphorgyulás hőmérsékére és lassú égésére. 358—361 l.

Értekezések a természettudományok köréből. *Dr. Steiner Antal*: A persulfociansav mennyileges átalakítása sulfocyanalkiummá. XIII. köt. XIII. sz. p. 1—2. A nitroecetsavaethyl előállítására s bomlási terményei 2—6 l. A chlor hatásáról amido vegyekre 6—14. *Liebermann Leo*: A petroleum lobbanási pontja meghatározásának egy új módszere. XIII. k. XIV. sz.

Vegyteni lapok II. köt. *Fabinyi Rudolf*: A Jód behatása Natrium alkoholatra Benzólos oldatban. 1—10 l. — Az ecetsavas aetherek felbomlása magasabb hőmérsékben. II. 105—122 l. — Nagy feszültségű electromosság lassú kiegyenlítődésének behatása bizonyos gázelegyekre. 196—199 l. — *Tóth Gyula*: A hófok befolyása a vegyfolyamatok gyorsaságára. 81—92 l. *Dr. Hankó Vilmos*: A Propyl-, Butyl-, Amyl-disulfoszénsavas kaliumról. 129—131 l. — *Szilágyi Gyula*: A diastase és a diastatikus hatásról. 201—211 l. — *Gáspár János*: Tanulmányok a tömjénről. III. 225—229 l. — *Krécsy Béla*: A chemiai elemek per-ródusos törvényéről s azoknak természetes rendszeréről. 49. 101. 143. 173. 221 l. *Sonnenfeld Jakab*: Az Indigó. 71 l.

Természettudományi Közlöny XVI. köt. *Dr. Kiss Károly*: Állandó Nitrogen fejlesztő. 107—111 l. — *Dr. Ilosvay Lajos*: Kísérletek chemiai előadásokhoz. 168—172 l. — A tudományos chemia állapota hazánkban s külföldön. 440—500 l.

Földtani Közlöny XIV. köt. *Dr. Ilosvay Lajos*: A termés kén képződés feltételeiről. 38—41 l.

Fényképészeti Lapok III. évf. *Rottmann Farkas*: A chemia. 1—4. — 21—24. — 3. sz. — 4. sz. — 5. sz. — 105—108. — 7. sz. — 145—147. — 165—167. — 185—187. — 205—207. — 229—231 l.

Gyógyszerészeti hetilap. XXIII. évf. *Tamássy Károly*: Száz éves Lavoisier ünnepély Debreczenben. Adalékok a vegytan történelméből. 276—279. — 292—294. — 311—312. — 328—329 l.

b) Elemző vegytan.

A magy. tud. akadémia kiadványai. Matematikai-termesztudományi Értesítő. II. köt. *Balló Mátyás*: A levegő szénsav tartalmának meghatározásáról. 180—183 l. A bor hegyi ásványviz elemzése. 184—186 l. — *Értekezések a természettudományok köréből Ulbricht R.*: Adatok a must és bor elemzéséhez. XIII. k. XIII. sz.

14—16 l. -- *Dr. Hankó Vilmos*: Hunyadmegye ásványvizei. XIII. k. XII. sz.

Vegyteni Lapok. II. köt. Ulbricht R.: Előleges közlemény a vonat anyag must és borban való meghatározásáról. 13—15 l. Egy fractionalt lepárlásra és a bor alkohol tartalmának destillatio útján való meghatározására szolgáló készülék. 57—60 l. *Sonnenfeld Jakab*: Az indigó értékének meghatározása. 15—21 l. *Hassák Mór*: A bivaltej chemiai alkata. 122—129 l. *Koch Ferencz*: Erdélyi ásványok elemzése. 153—158 l. *Tóth Gyula*: Phenol meghatározás nyers Carbolsavban 158—164 l.

Gyógyszerészi hetilap. XXIII. évf. Scherfel V. Aurél: A bal-dóczy Deák fürdőforrás vegyelemzése. 3—5. — 55—57 l. *Dr. Molnár Nándor*: Egyszerű és szabatos mód a folyadékok relativ sűrűségének és fajsúlyának puszta hossz mérés által meghatározására. 482—484 l. A Dr. Hübner-féle szívarka-büretta (Pipett-Bürette) új átalakulatban való bemutatása. 690—691 l.

Hunyadmegyei történeti és régészeti társulat Évkönyve. 1884. Dr. Hankó Vilmos: A dévai hideg sós forrás 73 l.

A dévai áll. főreáliskola *Értesítője. 1883—84. Dr. Hankó Vilmos*: Üdülő helyek Hunyadmegyében (Boholt, Gyógy, Vácza) p. 1—7 l.

c) Alkalmazott vegytan.

Gyógyszerészi Hetilap. XXIII. évf. Dr. Stadler Samu: Ujabb tanulmányok az alkaloidák szerkezete felett. 17—18. — 101—102. — 119—122 l. *Rozsnyai Mátyás*: Mi hát az, a mit gyógybornak nevezünk? 161—165. — 178—182. — 194—195. — 210—213. — 230—231 l. *Ifj. Kiss Ferencz*: A syropus ferrijodati készítéséről és eltartásáról. 450—452 l. *Gallik Géza*: Borbetegségekről és azok gyógykezeléséről. 708—713. — 723—727. — 739—743 l.

Vegyteni Lapok. II. köt. Dr. Issekutz Hugó: Megjegyzés a Bacilla Gelatinosa solubilis készítmódjáról. 199—201 l.

Fényképészeti Lapok. III. évf. Csonka Géza: A brom-ezüst emulsió-készítéséről. 28—32 l. *Veress Ferencz*: A positiv-képekről. 24—26. — 4. sz. — 187—190. — 235—237. — 10. sz. — A száraz eljárás keletkezése és fejlődése. 32—34. — 4. sz. — 108—110. — 153—156. — 171—175. — 240—242. — 246—248. — Hasznos jegyzetek a brom-ezüst-gelatine emulsió készítéséhez 3. sz. — 113—116.

— 156—188. — 211—214. — Hasznos jegyzetek a száraz eljárás körüli előidézések és erősítésekről. 1. sz. — 4. sz. — 8. sz. — 246. 248. — Uj collodium eljárás. 3. sz. — A nedves eljárásról. — 5. sz. — 148—150. — 194—197. — 207—209. — A photokeramikáról. 7. sz. — 175—178. — 217—218. — *Botár Imre*: Egy száraz lapok előidézésénél tapasztalt akadály. 197—199. — Czélszerű lámpa a száraz kezeléshez. 1 sz. — Uj collodium eljárás 3. sz. — A száraz lemezekről. 3. sz. és 4. sz.

D) Ásvány-, föld-, közet- és öslénytán.

a) Ásványtan.

A magy. tud. akadémia kiadványai: *Mathem. és természet-tud. Értesítő. II. köt. Krenner József Sándor*: A Szabóitról. 230—240 l. *Krenner József Sándor*: A freibergi bányaakadémia gyűjteményének manganocalcitjai. 369—371 l. *Math. és természettud. Értesítő. III. köt. Krenner József Sándor*: Adalék az Allaktit optikai viszonyainak ismeretéhez. 16—18 l.

Természetrzaji füzetek. VIII. köt. Schmidt Sándor: A Jordanit és Meneghinit isomorfiája. 37—44 l. *Franzenau Ágoston*: A Felső Vissói Anglesit. 77—81 l. *Loczka József*: Ásvány-chemiai vizsgálatok (Wollastonit Rézbányáról, Smithsonit Pelsőcz-Ardóról). 82—83 l. *Schmidt Sándor*: Pelsőcz-Ardó ásványairól. 84—92 l. *Fényes Dezső*: A Pésey-i Barytról. 288—289 l.

Földtani Közlöny. XIV. köt. Dr. Ilosvay Lajos: A termés kén képződési feltételeiről. 38—41 l. *Dr. Jos. Alex. Krenner*: Auripigment und Realgar aus Bosnien. 107—110 l. *Dr. Schafarzik Ferencz*: Termés Higany, Cinnabarit és Chromérczek Szerbiából. 297—297 l. *Dr. Schafarzik Ferencz*: A bogdáni Csódi hegy Zeolithjai. 299—230 l. *Dr. Schmidt Sándor*: Pelsőcz-Ardó ásványairól. 300—302 l. *Dr. Krenner J. Sándor*: Emplektit és az ugynevezett tremolit Rézbányáról. 519—521 l.

Természettudományi Közlöny. XVI. évf. Dr. Szt. H.: A telurról. 29—31 l. *B. L.*: A Föld ásványtermelése 1882-ben. 429 l.

Kolozsvári Orvos-természettudományi Értesítő. Természettud. szak. VI. köt. Koch Antal: Erdély ásványainak kritikai átnézete. 1—52; 135—160; 281—308 l. *Benkő Gábor*: Erdély kristályodott calcitjai. 53—74 l.

A magyar királyi földtani intézet évkönyve. VII. köt. *Dr. Posewitz Tivadár*: Az indiai óceán einszigetei. 146—170. l. A Borneói gyémántelőfordulás. 171—180 l.

A magyarországi Kárpát Egyesület évkönyve. XI. évf. *Dr. Greisiger Mihály*: Máramarosi gyémántok és új ásványforrások a Szepességben. LVI—LVII.

Jahrbuch des siebenbürgischen Karpaten Vereins IV. Jahr. *E. A. B.* Das reiche Petroleum Vorkommen am Südbhange des Burzenländer Gebirges. 132—136 l.

b) Földtan.

A magy. tud. Akadémia kiadványai. *Mathem. és természettud. Értesítő*. II. köt. *Hantken Miksa*: A buda-kovácsi hegység és az esztergomi vidék területein az utolsó években tett kutatásainak eredményéről (kivonat). 317—318 l. *Mathem. és természettud. közlemények*. XIX. *Téglás Gábor*: A Buhuj (Bagolyvár) nevű csontbarlang Stajerlak-Anina határában. 1—13 l. — *Ertekezések a természettudományok köréből*. XIV. köt. *Dr. Primics György*: A keleti kárpátok geológiai viszonyai. IV. sz. 27. l. *Hantken Miksa*: Új adatok a buda-nagykovácsi hegység és az esztergomi vidék föld és őslénytani ismeretéhez. VI. sz. 52. l.

Földtani Közlöny. XIV. köt. *Dr. Szabó József*: Selmecz környékének új térképei. 5—11 l. *Inkey Béla*: Az erdélyi havasok nyugoti részének földszerkezeti vázlata. 11—16 l. *Lóczy Lajos*: A Krakatau vulkának 1883-ik évi kitörése. 17—38 l. *Dr. Szabó József*: A nemzetközi geológiai congressus bizottságainak zürichi tanácskozásai 1883. nyarán. 42—48 l. *Dr. Schafarzik Ferencz*: A magyarországi földrengekről 1883-ban. 48—58 l. *Inkey Béla*: Jégredők képződése 58 l. *Dr. Hofmann Károly*: Jelentés az 1883. év nyarán a Duna jobb partján Ó.-Szöny és Piszke közt fogatosított földtani részletes fölvételekről. 174—190 l. *Matyasovszky Jakab*: A Királyhágó és a Sebes-Körös völgy Bucától Révig. Részletes földtani felvétel 1883-ban. 191—196 l. *Lóczy Lajos*: A Maros és a Fehér-Körös közötti hegyvidéken és az Arad-Hegyalján eszközölt földtani részletes felvételtől. 196—213 l. *Dr. Koch Antal*: A kolozsvári szegélyhegységben 1883. nyarán végzett földtani részletes fölvételről. 213—233 l. *T. Roth Lajos*: A Pattas-Bozovicstól északra fekvő hegység Krassó-Szörénymegyében. 233—243 l. *Ha-*

laváts Gyula: Az Alibunar, Moravicza, Móriczföld és Kakova környékén eszközölt földtani részletes felvételről. 243—248 l. *Dr. Schafarzik Ferencz*: A Pilis hegységben eszközölt földtani részletes felvételről. 249—272 l. *Gezell Sándor*: A Selmeczbányán és környékén 1882-ben és 1883-ban eszközölt bányageológiai részletes felvételekről. 273—283 l.

A magy. kir. földtani intézet évkönyve. VII. köt. *Groller Miksa*: A Pelagosa szigetesoport topografiai és földtani vázlata 127—142 l. *Dr. Posewitz Tivadar*: Bangka geológiája. 146—170 l.

Természettudományi Közlöny. XVI. évf. *Dr. Sztényi Hugó*: Az ischiai földrengésről. 17—26 l. *Lóczy Lajos*: A Krakatau vulkán kitörése. 111—126 l. *Dr. Szt. H.* A jégbarlangok jege képződésének kérdéséhez. 216—217 l.

Kolozsvári Orvos-természettud. Értesítő. Természettud. szak. VI. köt. *Dr. Primics György*: Az erdélyi határhegység geológiai viszonyainak és a róla készített új földtani térképeknek ismertetése. 275—280 l.

A magyarországi Kárpát Egyesület évkönyve. XI. évf. Alsó-tátrafüredi lápföld XII. *Téglás Gábor*: A marosmenti barlangokról. XXXIII—XXXVI. *Mihálik József*: A Deménfalvi jég- és cseppkőbarlang. XLII—XLVII.

Jahrbuch des siebenbürgischen Karpathen Vereins. IV. Jahr. *E. Albert Bielz*: Beitrag zur Höhlenkunde Siebenbürgens. 1—66 l.

Iskolai értesítők 1883—84-ről. *Simsa Kornél*: Földünk alkata és annak főbb kiemelkedései. Munkácsi áll. gymn. *Wéber Antal*: Resicza vidéke és vasipara. Temesvári róm. kath. főgymn.

c) Kőzettan.

Földtani közlöny. XIV. köt. *Dr. Szabó József*: A „Yellowstone national park“ néhány kőzete és új leírása. 481—488 l. *Dr. Roth Samu*: Az eperjes-tokaji hegláncz északi részének trachitjai. 488—518 l.

Természettudományi Közlöny. XVI. évf. *Dr. Schafarzik Ferencz*: A futóhomokról. 215—216 l. *Dr. Krenner J. S.* A Krakatau hamuja. 258—262 l.

d) Őslénytan.

A magy. tud. akadémia kiadványai. Mathem. és természettud. Értesítő. II. köt. *Hantken Miksa*: A magyarországi mész- és szaru-

kövek górcsói alkatáról. 373—377 l. *Téglás Gábor*: Újabb barlangi medve-leletek hazánkból (*Ursus spelaeus* Blumb). 386—392 l.

Mathematikai és természettud. Értesítő. III. köt. *Hantken Miksa*: A budakeszi márga mikroskopi faunája (kivonat). 14—15 l.

Természetrizsi füzetek. VIII. köt. *Halaváts Gyula*: Új alakok Magyarország mediterránkorú faunájából. 171—180 l. *Franzenau Ágoston*: *Heterolepa*, egy új genus a foraminiferák rendjében. 181—184 l.

Földtani Közlöny. XIV. köt. *Franzenau Ágoston*: „*Heterolepa*“ egy új genus a foraminiferák rendjében. 297—299 l. *Dr. Schafarzik Ferencz*: *Rhinoceros* és *Mammuth*-csont leletek. 302 l. *Dr. Staub Móricz*: Adalék a feleki palaszén kérdéséhez. 522—524 l. *Staub Móricz*: *Heer* *Oswald* emlékezete. 449—480 l.

A magy. kir. földtani intézet Évkönyve. VII. köt. *Dr. Felix János*: Magyarország faopáljai palaeophytologiai tekintetben, közli magyar nyelven *Dr. Staub M.* 1—42 l. *Dr. Koch Antal*: Erdély ótertiár *Echinidjei*. 45—123 l.

Természettudományi Közlöny. XVI. évf. *Dr. Szt. H.* Ásatag gyöngysorok az őskori embernél. 216 l.

Kolozsvári Orvos-természettud. Értesítő. Természettud. szak. VI. köt. *Dr. Koch Antal*: Erdély alsó tertiár *echinid* faunájáról (előleges közlemény). 84—90 l. *Dr. Koch Antal*: Előleges közlemény a középcőcán felső durvamészben újabban talált gerinczes-maradványokról. 91—94 l.

E) Növénytan.

A magy. tud. Akadémia kiadványai. Mathem. és természettud. Értesítő. II. köt. *Jurányi Lajos*: Újabb adatok a *Gymnospermák* himporának ismertetéséhez. 241—254 l. *Jurányi Lajos*: A sejtmag alakulása- és alkatáról. 256—316 l. *Dr. Fialovszky Lajos*: *Melius Péter* *Herbaniumáról* (ism.) III. k. 19—22 l. — Mathem. és természettud. közlemények. XIX. *Hazslinszky Frigyes*: Előmunkálatok Magyarhon gom-bavirányához. 39—113 l.

Természetrizsi füzetek. VIII. köt. *Janka Victor*: *Plantae novae*. 28—29 l. *Janka Victor*: *Sisymbria europaea*. 30—32 l. *Janka Victor*: *Cruciferae indehiscentes* 33—36 l. *Janka Victor*: *Genisteeae europaeae*. 57—73 l. *Dr. Borbás Vincze*: A magyar nemzeti Múzeum növénytani kézírataiból. 74—76 l. *Janka Victor*: *Trifolieae et Loteae florum europaeae*. 145—170 l. *Janka Victor*: *Hedysareae europaeae*.

290—296 l. *Janka Viktor*: Astragaleae europaeae 297—310 l. *Dr. Borbás Vincze*: A *Syringa Josikaea* leírásának kelte. 313 l. *Janka Victor*: Megjegyzés a *Syr. Josik.* keltéhez. 313—314 l.

Magyar Növénytani Lapok. VIII. évf. Kolozsvárt. *Schaarschmidt Gyula*: Sejthártya vastagodások és cellulinszemek a Vaucheriak és Charaknál. 1—13 l. *Schaarschmidt Gyula*: A protoplastok összeköttetésének s a sejtközi plasma előfordulásának néhány esetéről. 17—20 l. *Borbás Vincze*: De *Ceratophyllum Haynaldianum* n. sp. cum xylogr. 20—21 l. *Saarschmidt Gyula*: A Zygnameaceák telelése. 33—37 l. *K.*: Collectiones plantarum e quibus herbarium Dris Ludovici Haynald Cardinalis et Archiepiscopi Colocensis coaluit 49—57 l. *Schaarschmidt Gyula*: A protoplastok összeköttetéséről és a sejtközi plasmáról különös tekintettel a Loranthaceakra és Coniferakra. 65—77 l. *Janka Victor*: Megjegyzések Boissier *Flora orientalis*ának ötödik kötetének második füzetéhez. 81—91 l. *K. A.*: George Bentham. 97—108 l. *Simkovic Lajos*: *Asperula strictissima* Schur! *A. rubioides* Schur! és Erdély florájának *Galium* fajai. 109—124 l. *Haynald L.*: Dr. Fenzl Edének a Magyar Tudományos Akadémia kültagjának leírása 129—160 l. *Schaarschmidt Gyula*: A *Galanthus nivalis*, *Echinopsis oxygena* és az Euphorbiaceak sphaerokristalljairól. 162—168 l.

Természettudományi Közlöny. XVI. évf. *Borbás Vincze*: A fás növényzet mint a klíma képmása Vas megyében. 34—35 l. *Borbás Vincze*: Hazánk két fiaskákája. 134—135 l. *Dr. Staub Móríc*: Az átok-hinár (*Elodea canadensis* Casp.) bevonul hazánkba. 135 l. *Dr. Borbás Vincze*: A magyar homokpuszták növényzete vonatkozással a homokkötésre. 145—167 l. *Dr. Schaarschmidt Gyula*: Az érc és papírpénzekben élő alsórendű növényekről. 262—264 l. *Gauss Victor*: A Quarnero florájáról. 286—293 l. *P. B.*: A „kompász növények“-ről. 342—343 l. *Pater Béla*: A virágok beporozása és a porzók munkafelosztása. 470—473 l.

Kolozsvári Orvos-természettud. Értesítő. Természattud. szak. VI. köt. *Dr. Demeter Károly*: Bryologiai jegyzetek Erdélyből. 129—134 l. *Dr. Schaarschmidt Gyula*: Észrevételek dr. Lőte József „*Nerium Oleander* hatásáról” című dolgozatára. 263—274 l.

A magyarországi Kárpátgyesület évkönyve. XI. évf. *Dr. Staub Móríc*: A vegetatio kifejlődésének időpontjai Magyarország éjszaki fel-földjén. 140—160 l. *Dr. Borbás Vincze*: A havasi hófehérkének egy

eltérő alakja a Kárpátokon. XXXI—XXXIII l. Viritó növények a Köz-ponti-Kárpátok csúcsain. XXVI—XL l.

Verhandl. u. Mittheil. d. siebenb Ver. f. Naturwissenschaften in Hermannstadt. XXXIV. Jahr, August Kanitz: Noch einmal über Josef v. Lerchenfeld und dessen botanischen Nachlass. 13—56 l. Julius Römer: Mittheilungen: IV.) Verbänderung eines Astes von *Alnus incana*. 142 l. V.) Beiträge zur Flora von Zaizon. 142—149 l.

Iskolai értesítők 1883—84-ik évről. *Tmák József*: Adatok Besztercebánya és vidékének florájához. Be-zterceb. kir. kath. főgymn. *Teschler György*: Adatok az „actias selene“ tenyésztéséhez. Kőrmöczb. áll. főreálisk.

Önállóan. *Hazslinszky Frigyes*: Magyar birodalom Zurmó flo-rája. Budapest. 1884. 304 l.

F) Állattan.

A magy. tud. akadémia kiadványai. Mathem. és természettud. Értesítő. II. köt. *Mihálkovic Géza*: A magasabb rangu gerinczesek (amniotak) elemi veséi (nephridia). 99—103 l. *Erdős János*: Az allantois üreg keletkezése a gyíkféléknél. 104—107 l. *Emich Gusztáv*: A *Lethrus cephalotes* Tab. átalakulásának története. 163—167 l. *Dr. Mihálkovic Géza*: A magasabb rangu gerinczesek ivaresővei (v. Müller-féle esővei). 321—334 l. Mathem. és természettud. Értesítő. III. köt. *Szigethy Károly*: A folyami rák zöld mirigyének boncz-, szövet- és élettana (ismertetés) 2—3 l. *Ifj. Apáthy István*: Tanulmány a Najadeák szövettanáról önálló vizsgálatok alapján (ismertetés). 3—4 l. Mathem. és természettud. közlemények. XIX. köt. *Dr. Daday Jenő*: Új adatok a kerekcs férgék ismeretéhez. 15—44 l. *Dr. Tömösváry Ödön*: Újabb adatok hazánk *thysanura* faunájához. 45—58 l. *Dr. Daday Jenő*: A Magyarországon eddig talált szabadon élő evezőlábú rákok magánrajza. 115—311 l. *Hazay Gyula*: Az északi Kárpátok és vidékének mollusca faunája 313—381 l. *Mocsáry Sándor*: Jellemző adatok Erdély hártyaröpü rovarainak faunájához. 383—398 l. Értkezések a természettudományok köréből. XIV. köt. *Dr. Tömösváry Ödön*: Egy tömegesen tenyésző légyfaj az Alsó-Duna mellékéről (*Thalassomya congregata*). I. sz. 19 l. *Szigethy Károly*: A folyami rák zöldmirigyének boncz-, szövet- és élettana. VII. sz. 18 l. *Ifj. Apáthy István*: Tanulmány a Najadeák szövettanáról. VIII. sz. 121 l.

Természetrzaji füzetek. VIII köt. *Frivaldszky János*: Új téhelyröpiük Kis-Ázsiából. 1—8 l. *Dr. Horváth Géza*: Diagnoses Hemipterorum. 9—15 l. *Dr. Tömösváry Ödön*: Adatok az Álskorpíók ismeretéhez. 16—27 l. *Kohl Ferencz Frigyes*: Adatok az Oxybelus nemnek és fajainak ismeretéhez. 55—56 l. *Dr. Örley László*: A Serpula-félék légzési viszonyairól, különös tekintettel bőrük festőanyagára. 137—144 l. *Mocsáry Sándor*: Jellemző adatok Erdély hártaröpi rovarainak faunájához. 185—186 l. *Dr. Madarász Gyula*: Rendellenes színezésü madarak a magyar nemzeti muzeum gyűjteményében. 187—198 l. *Mocsáry Lajos*: Species generis Anthidium Fabr. regionis palaearticae. 241—278 l. *Frivaldszky János*: Magyarországi új téhelyröpiük. 279—285 l. *Frivaldszky János*: A múlt években Magyarorszáiban gyűjtött s hazánk faunájára nézve jellemző téhelyröpi fajok. 286—287 l. *Dr. Horváth Géza*: Diagnoses Hemipterorum. 315—320 l.

Természettudományi Közlöny. XVI. évf. *Dr. Tömösváry Ödön*: A kolumbácsi légy. 1—17 l. *Dr. Horváth Géza*: A pirregő tücsökről. 29 l. *P. J.*: Az állatok fény és színezéséről. 207—212 l. *K. J.*: A mélységek faunája. 213—215 l. *Kriesch János*: Barátság az állatok között. 293—294 l. *K. J.*: A rákok dögvészéről. 294—296 l. *Dudich Endre*: A művész rovarokról. 458—466 l. *P. J.*: Tojó emlősök. 517—518 l. *E. J.*: A tenger gazdasága. 518 l.

Kolozsvári Orvos-természettud. Értesítő. Természettud. szak. VI. köt. *Mártonsi Lajos*: A szamosujvári sétatéri tó faunájáról. 80—84 l. *Dr. Pachinger Alajos*: Echinorhynchus Haeruca Rud. Eredeti adatok az Acanthocephalok term. rajzához. 213—262 l. *Dr. Daday Jenő*: Névjegyzéke az erdélyi orsz. muzeum gyűjteményében levő erdélyi héjjasoknak. 161—187 l. *Dr. Daday Jenő*: Újabb adatok Kolozsvár és Erdély Crustacea faunájának ismeretéhez. 305—310 l.

A magyarországi Kárpátegyesület évkönyve. XI. évf. *Dr. Greisiger M.* után ford. *Kövi Imre*: Szepes Béla s környékének madarai. 47—69 l. Havasi morga a Királyhegyen. XIV. l. Hiúz a M. Tátrán. XLI. l.

Verhandl. u. Mitth. d. Siebenb. Ver. f. Naturwissenschaften in Hermannstadt. XXXIV. Jahrg. *M. v. Kimakowicz*: Beitrag zur Molluskenfauna Siebenbürgens. 57—116 l. *Karl Henrich*: Verzeichniss der im Jahre 1883. bei Hermannstadt beobachteten Blumenwespen (Anthophila). 136 l. *Julius Römer*: Mittheilungen: I.) Beobachtungen an

einer Wasserralle. 137—140 l. II.) Mäuse-Albinos. 140—141 l. III.) Freundschaft zwischen Hund u. Katze. 141. l.

Ravartani Lapok. I. k. Budapest. **Tömösváry Ödön:** A rovarok szerkezetéről. 4—8 l. **Dr. Horváth Géza:** A pirregő tücsök fejlődési viszonyairól. 8—14 l. **Horváth Géza:** A kártékony rovarok rendszeres megfigyeléséről hazánkban. 14—18 l. **Dr. Tömösváry Ödön:** Egy kártékony rovar szobáinkban. 19—20 l. **Mocsáry Sándor:** Két méhfaj kölcsönös viszonya egymáshoz. 20—21 l. **Biró Lajos:** A szilvafát pusztító bogarak. 21 l. **Dr. Horváth Géza:** Aphida peték, nagy tömegben. 21—22 l. **T. Ö.:** A rovarok átalakulásairól. 25—29 l. **Emich Gusztáv:** A csajkó fejlődése és átalakulása 30—33 l. **Dr. Tömösváry Ödön:** A Simulia fajok bábjának lélekzészervei. 34—37 l. **H. G.:** A hernyózásról. 37—40 l. **Paszlavszky József:** Hogy épít a lopó-darázs? 41—42 l. **Dr. Tömösváry Ödön:** A honvédbogarak milliói. 42—43 l. **Friwaldszky János:** Cartodere filum Aub. 44 l. **T. Ö.:** A rovarok osztályozásáról. I—IV. 49—53; 65—69; 89—93; 113—118 l. **Mocsáry Sándor:** Hermaphrodita rovarok a m. n. muzeumban. 53—57 l. **Biró Lajos:** Új levéldarázs faj. 57—58 l. **Mocsáry Sándor:** Kártékony bogár-e a csajkó? 59—60 l. **Horváth Antal:** A pirregő tücsök Baranyában. 60—61 l. **Paszlavszky József:** A gubacsdarázsokról. 70—74 l. **Pável János:** Egy zsákhordó pillefajról. 75—77 l. **Dr. Horváth Géza:** A phylloxeraügy állása hazánkban. I—II 77—82; 99—102 l. **Mocsáry Sándor:** A lopó darázsok életmódjáról. 82—83 l. **Dr. Tömösváry Ödön:** Légypetékkel táplálkozó juhászkutyák 83—84 l. **Lipovniczky Gábor:** A gabona-futrinka kártételeiről. 84—85 l. **Kempelen Radó:** Pozsony környékének lepkéiről. 94—99 l. **Dr. Tömösváry Ödön:** Kegyetlen anyák. 102—103 l. **Dr. Horváth Géza:** Kukoriczaszemekben élősködő rovarálcák 104—105 l. **Mocsáry Sándor:** Cserebogaraink. 118—119 l. **Wény János:** Védekezés a szőlő-iloncza ellen. 123—125 l. **Dr. Chyzer Kornél:** Szitakötők vándorlása. 125—126 l. **Kempelen Radó:** Hermaphrodita pillangó. 126 l. **Dr. Horváth Géza:** A magyar fauna legnagyobb rovarfaja 126—127 l. **Biró Lajos:** A rovar gyűjtésről I—IV. 129—132; 153—157; 177—181; 193—195 l. **Dr. Horváth Géza:** A katonás czinczér fejlődési viszonyai. 133—139 l. **Dr. Tömösváry Ödön:** Egy félreismert ártatlanság. 139—141 l. **Biró Lajos:** Darázs-gyilkos poloska. 141—142 l. **Dr. Horváth Géza:** Zsabpusztító levél tetvek 143—145 l. **Riley C. V.** Újabb rovarirtó szerek 157—165 l.

Dr. Horváth Géza: Tarlábú cserebogár. 169—170 l. *Dr. Tömösváry Ödön*: „Elektromos“ világításnál verekedő százlábua. 171—172 l. *Dr. Chyzer Kornél*: Érdekes szöcskefaj. 72 l. *Mocsáry Sándor*: A művész méhekről. 181—184 l. *Pável János*: Eltérő színezetű pillangó. 185—186 l. *Kuthy Dezső*: Kannibal szitakötő. 186—187 l. *Dr. Horváth Géza*: A magyarországi vizen járó poloskákról. 187—188 l. *Gsiller Károly*: Gyapotpusztító hernyók Egyiptomban. 188 l. *Dr. Horváth Géza*: A kolumbácsi légy. 195—204 l. *Kuthy Dezső*: A magyarországi szipoly fajok. 205—209 l. *Biró Lajos*: Pókon élőködő darázs. 109 l. *Pável János*: Két érdekes araszoló pille. 209—210 l. *Sajó Károly*: Kártékony művész méhek. 210—211 l. *Dr. Horváth Géza*: Egy mult századbeli napló. 217—223 l. *Paszlavszky József*: Adalékok hazánk gubacsdarázs-faunájának ismeretéhez. 223—227 l. *Dr. Tömösváry Ödön*: Fekete hó 230—231 l. *Lipovniczky Gábor*: A hesszeni légy Tolna-megyében. 231—232 l. *Sajó Károly*: Még egyszer a kártékony művész méhekről. 232—233 l. *Dr. Horváth Géza*: Növényevő futrinkák. 233—234 l. *Dudich Endre*: A Megachile méhek biológiájához. 241—246 l. *Anker Lajos*: Egy hernyófaj tömeges vándorlása. 247—249 l. *Friwaldszky János*: Az ivarok számviszonyai a rovaroknál. 250—251 l. *Dr. Entz Géza*: A *Saga serrata* Kolozsvár környékén. 251 l. *Biró Lajos*: Halpusztító szitakötő álcák. 251—253 l.

Iskolai értesítők 1883—84. évről. *Török Péter*: Az emlősök fogazata boncz-, szövet-, és fejlődéstani tekintetben (Odontologia Mammalia). Hajdu-Böszörményi ev. ref. gymn.

Önállóan: *Szaniszló Albert*: Vezérfonal a gazdasági tanintézetek és akadémiák állattani (kiválólág rovar-tani) előadásaihoz. Kolozsvár. 1884. 8-rét. 222 l. *Szaniszló Albert*: Kártékony rovarok a mező- és kertgazdaságban. Kolozsvár. 1884. 74. l. *Dr. Tömösváry Ödön*: A kolumbácsi légy. Budapest. 1884. 20 l. 1 színes rajzlappal. *Dr. Horváth Géza*: Jelentés az 1883-ik évben Magyarország területén fellépett és megfigyelt kártékony rovarokról. Budapest 1884. 48 l. 8 fametsz. ábrával. *Emich Gusztáv*: A mező és a kertgazdaságra káros rovarok. Első füzet. Budapest. 1884. 1. 267 l. 227 famet. ábr. és 4 színyom. ábra.)